

Kesim Bölgesi 4

– Bayram KAYA · 10 Ağustos 2017

6-Tapınak dediğimiz esenlik veren güven ve barış bölgesi olmakla yüz yüze temasları sağlayan kesim bölgesi; sürecin enerji düzenlenin rejimli yönetim merkezini de ortaya koydu. Eski kesim yeri olan tapınaklar yeni ve ilk ittifakların kurum sal işlevlerle donanıyordu. Hala içinde ne bir tapınma vardı; ne de tapılacak olan bir imge vardır. Tamamen nesnel şartların ürünü oluşla ortaya konan ilk temas etmeyi sağlatan deklarasyonla; kurumsal yapıları kutsayan saygılıma seremonisi ortaya konuyordu. İlahlar, yüz yüze gelen totem grup ve onun temsilcileriydi. Totemden farkları, ittifak kararı almış olmalarıydı. İrade kullanmış olmalarıydı. Totem aitliğin yanına ittifak aitliği (sentez birliği) koymuş olmalarıydı. İlahlar ittifak etmeyi takdir eden gruplar temsilciliği oluşla, tapınak alanlar ilahların toplanıp bulunduğu; kurul (ortak) kararının aldığı yer oldu. İlahlar bu aşama itibarıyla tapılan (tap ve iste olan) saygınlık değildi.

Aksine ilahlar her bir grup kişinin kendisi olmakla ittifakı olan kişilerin kendisiydi. İlahlar entegre birliğin ortaya koyduğu yeni inşacı tiplerdi. Ortada insan olmadığı için ilahlar insan da değildi. İlah kurum kimliği de olan, irade kullanan, karşı gruplarla temas kuran, melezine süt emzirir oluşla bir tavır takınmaydı. Hem cinsimiz henüz kendisine insan demiyordu. Bu nedenle ilahlar insan da değildiler. Tapınak buluşmalı ilk çapraz doğumlu melez çocuk ürünlere insan dendi. İlahlar entegrasyon içinde hem de karşı gruba göre, kendi grup temsilcisi olmakla; melezlerin de saygıladığı saygı duyulan arı (saf temiz, rafine, katışıksız olan etnik) grup temsilcileriydi.

Demek ki kesim yerinden dönüşen ilk tapınaklar, ittifakı yönetimin merkezi olmakla; ilahi kurul kararlarının alındığı kutsal olan; sözü dinlenen, ilk gruplar arası ortaklaşmaların meclis (toplantı) yeri idi.

7- İttifakların her bir sosyal birimleri henüz birbiri içinde oturur denli bir birleşme değildi. Bu nedenle ittifak eden grupların ilah (yöneten, irade kullanan, takdir eden) temsilcileri, tapınak dediğimiz kesim bölgelerinde bulundular.

Böylece ilk başlarda ittifakın ağırlık merkezi (yönetim merkezini) dolduran ilahlar bu kutsal ve yüce olan yerde bulunurlardı. İttifaka ve melezlere göre ilahlar yüce yerde otururlardı. Yüce yerde oturan ilahların irade kullanmak için toplantıda oturdukları yer ilahların irade temsilcisi oldukları kürsülerdi. İç içe olmayan ittifakın sosyal yapısı tapınak bağlacıyla çevreden merkeze doğru (kesim alanına doğru) yaklaşım oluşla; ittifakı bir deklarasyonun da (ahit) merkeziydi.

Kısacası tapınaklar hiç te bildiğimiz gibi nedenlerle içine tapım yontuları koymak için inşa edilmemiş değillerdi. Aksine tapınakların inşa olduğu zamanlarda ortamda ne tapılan vardır; ne de tapılacak olan vardır. Tapınaklar ibadet merkezleri olmak için inşa edilmemişlerdi. Aksine tapınaklar çok daha sonra

ibadet ve panteon merkezi olacaklardı.

Köleci ittifaka kadar totem gruplarda ve ön ittifaqlarda groteski bağlamda bir mana anlayışı vardı. Ama bu hiçbir zaman dini anlayış değildi. İnançla dini karıştırıyorsanız ona bir diyeceğim yok. Her din bir inançtır. Ama her inanç din, değildir. İnançlar El mana anlayışıyla din eşeceklerdi. Çünkü inancı olan bu mana anlayışının ne kurucusu vardır. Ne vaaz edeni vardır. Ne de ortaklaşın bir tutum anlayış oluşla çevreye doğru yayılmaydı. Oysa dinlerin vaz edeni, yayıcısı, çevreye zorla yayılması vardır.

Bu groteski olan inancı mana anlayışı etrafta kendisi gibi can olukla ama görünmeyen. Kendisini görüp gözetin. Bazen de kötü davranmakla don (görünüş değişen) ölmüş atalar ruhuydu. Bu groteski anlayışa göre atalar ruhu iyi ve kötü şekilde totem kişilerine davranış yapıyorlardı.

Groteski inanç içinde ölmekle görünüş değişen atalar ruhu inancı tesadüflerle kendilerini karşılaştırıp yaşayan kendilerine hizmet veriyorlardı. Bu tesadüfler, kader gibi insana yapışıp kalmıyordu. Bu tür ruhların kişisi sahiplik bilinci yoktu. Ve olmayan sahipliği içindekilerini de kişilere mal mülk olarak, rızık diye vermenin başa kakması yoktu. Groteski inançla böyle bir bilince sahip değildiler.

Groteski mana anlayışını içinde zaten var olan olayları aiti olan kişileriyle rastlaştırma yapmaları dışında, yaratma gibi bir bilinçleri de yoktu. İyi ve kötü rastlaşmalardan kaçınmak için büyü seanslı ritüelleri vardı. Bu ritüeller tap ve iste değildi. İyi canları (ruhları) çağırma. Kötü ruhları (canları) kovma seanslarıydı. Bu ritüeller de iyi bir ata ruhu başka bir kötü ruhlu bir ruhun etkilerini önlüyor ya da iyi kendi iyi etkileriyle onları karşılaştırıyorlardı (tesadüf ettiriyorlardı).

Bu seremoniler; yarını bilme, av yerlerini bilme eğilimleri ile hastalıkları kötü ruh etkileri sanmakla hastalığı sağaltım yapmanın seanslarını içeren ritüelleriydi. Var olanı var oluşuyla, kendi imgelerinde anlamlandırıyorlardı. Mana anlayışının özü bu olmakla; dinle, dinlerle hiçbir ilgileri yoktu. Dinler bu inançlarla ortaya çıkmamışlardı. Dinlerin ortaya çıkış sebebi bambaşkadır. Dinler inançları da içine aldılar. Oysa inançlar görüntü değiştiren; yaşayanlara göre deneyimleri olması nedenle seçmesini iyi bilip, ölümlük yaşayan atalar; zaten var olan iyi ve kötü durumla bizi rastlaştıran bir ruh anlayışı; inancıydı

Tapınaklar inşa olurken ne vardı. Üreten totem meslekleri vardı. Totem meslekli ürünlerin takası vardı. Sosyal bağlamda da totem yasaları vardı ki tapınaklar bu totem tabularını dönüştürmek için de vardı. Ortam değişmedikçe totem gelenekleşen sağlam yasalardır. Ataların yaşam deneyimleridir. Sosyolojik aktarımdır.

Bu nedenle kişiler benimsedikleri bu sağlam totem pusulaya; neden sel oluşuyla değil de; sosyal anlık üzere öğrenme yoluyla sahip çıkarlardı. Fazla enerji sarfına karşı kararlı durumda olmayı yeğlemiş olmanın kendi bilmezi tutumu içindeki kişi süreci; sosyal öğrenme üzerinde öyle olması gerektiği ile o sürece öyle sahip çıkar. Öyle oluşa öyle sahipliğin kişiler üzerine yaptığı totemi etkiye; tabu diyoruz.

Her tabu totem etkiyle vardır. Totem konuşmaz. Avcılık toplayıcılık döneminin özne nesnel kültür ürünüdür. Bu yüzden "önce söz vardı" diye atalar mirası deneyimlerle; tabu olanlardan bahsedilir. Oysa ilah üreten güç olmakla kendi başlarına ittifak kararı alıp, gruplar arası tartışmaları başlatan bir mana anlamasındırlar. İlah değişen ortamda totem etkiye karşı oluşun var olmasıdır. Değilse ilahlara tapınmazlar.

Kısacası tapınaklarla birlikte ilahlar vardır. İlahlar ittifak kararı alıp, artık kendi aralarında cinsel çoğalma yapamayan son totem soy kişi temsilcilerdir. Kutsal tapınak buluşmaları içinde gruplar arası ilişkiden; totem gruplar çaprazlamasıyla melezleri doğurmuş ve doğurtmuşlardır. Daha sonra biyo kültürel totem gruplar çaprazı olan bu mezlelere ilahlar tarafından "insan" denecekti.

Ön ittifaklara kadar olan süre içindeki tarih boyunca "kesim alanı, gruplar arası ortak algının oluştuğu imleç alanıdır". Bu algıyı gruplar arası yer ve besin kıtlığından ötürü oluşan düşmanlık ve yamyamlık tehdidi oluşturmuştu. Bu tehdidi olan "imleç alanın", "ortak algıyı" oluşan bir iki konusu şunlardır.

1-En tehlikeli sulara (tehlikeli zamanı oluşacak eylem alanına))yaklaşılan yer olmasıdır. 2- Tehlikeli yer belirtisi olmakla tarafların bu alan içinde sık sık bulunmaktan kaçınmalarıdır. 3- Tehdide yaklaşıldığı halde, kaçınılan bu alanda; kaçınmaktan ötürü tehdidin de azalmış olması nedeniyle; kesim yerlerinin güvenli yere dönüşmüş olmaları, buraların da bir çeşit güvenli yer olmalarıdır. Tarih boyunca kesim yeri olan bu etki alan sürüp gitmiştir. Üreten ilişkiler nedeniyle "uzaktan ortak algı" oluşumu fiili oldu.

Belli referans değerleri ekseninde tümselen inşa ile gruplar arası temaslarla; eylem özeğine dönüşen kesim yerleri; eğitim öğretim süreçlerine de ev sahipliği yapılacaktır. Köleci süreç ile birlikte oligarşisi içinde oligarşinin "El saygılıma tapımı" da tapınağa konacaktır. Somut ilahların yerini El mana anlayışı ve onun sembolüne olan seremoniler tapınak içinde boy verecekti.

Tümselen tapınak birleşmesi de günü geldiğinde ilk doğumları verip, parçalanacaktır. Bu ayrılık ve parçalanma içinde ilk aşamada saray yönetimi ile tapınak yönetimi birbirinden ayrılacaktır.